

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr. ... Weidinger N. könyvker. (Széchenyi tér.)

Hirdetések ára:

Egy öt-hasábos petit sor egy-szeri megjelenésért 6 kr. ... A hirdetési díj előre fizetendő.

PÉCSI FIGYELŐ.

Szerkesztői iroda: Ferencciek utcája 22. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. ... A vidéken minden postahivatallal.

Kiadó hivatal: Böhm C. F. ügynöki irodájában. Ferencciek templomának átellenében.

A választásról.

Ma midőn e sorokat írjuk, még huszonnégy óra választás el a pécsi és baranyai választások kezdetétől és mire napvilágra jönnek a nyomdából már befejezve lesznek azok és a sorok nem fogják azokat befolyásolni.

Három kerületben az eredmény alig lehet kétséges, mert az eddigi volt képviselőnek ellenjelöltje maig nincsen, de a többi kerületben sokkal kétségesebb mint valaha, melyik párt — és melyik név vivja ki a győzelmet

Mert odáig jutottunk, hogy nem annyira a párt, mint a név az, mely nagyobb befolyással van a választások eredményére.

Ez pedig igen sajnós és elszomorító állapot, mely nagyon-nagyon is reámutat a társadalom betegsége.

Négyszáz és néhány Irányi-Simonyi vagy Tisza-féle tehetséget még kevesebb Kossuth vagy Irányi jellemeket hazánk nem küldhet az alsóházba, kell, hogy kisebb tehetségű és képzettségű, kevésbé ragyogó tehetségű jellemek is helyt foglaljanak ottan, de azt a választásokat befolyásoló és vezető intelligenciától joggal megvárhatjuk, hogy minden erővel akadályozza meg, nehogy oda betolakodhasson a fényházas tudatlanság, a nyegleség, pimasz kapzsiság, hazafias — nem létező — érdemeit bérencnek által kikürtöltött híre és zsákmanýra számító önzés.

Minden jel azonban arra mutat, hogy a kiküszöbölendő elemek az új alsóházban aligha fognak megfoghatkozni, legfeljebb személycserére lesz az egészben és mi legrosszabb, hogy pártunk sem lesz egészen tisztá tőlük, habár csak legkisebb részben fogja annak fényét elhomályosítani.

Láttuk, hogy a kerület osztásával valóságos cseréberetízlet is történt már, következtetjük itt ott az előleges megegyezést azon elvből, — „ne bántás az én zsidómat, én sem bántom a tiedet“; — láttuk, hogy a kerületbeli pártbizottság egyik elnöke néhány magával elpártolt, egy idegen pártbeli jelelvel egyezett, a második elnök pedig hallgatag viselte magát és pártját, mely pedig többségben van, készakarva ve-

zető nélkül hagyta, — de azért megmarad régi pártján és megmarad annak elnöke. — Vannak párt bizottságok, miknek főemberei reg mint elpártoltak ismeretek, de azt külsőleg nem vallják be, — nem azért, hogy minden párttanácskozmányban részt vehetvén, ott a párt vesztére működhessenek, hogy ott ne állíthatassék jelelt, ki tehetségeinél jelleménél és a hosszú éveken át szerzett hazafias érdemek, ismert rendíthetetlen elvszilárdságánál fogva legjobban volna arra hivatva. — Megtörtént egy oly jeleltnek komoly felléptetése, kinek ismert jellemtelensége az ellenpártiakat csak szánakozó mosolyra indította, saját pártjabeliek javát visszavonulásra készítte.

Igy nem mentjük meg a hazát. A társadalom romlottsága terjed feltartóztatás nélkül, a parlamenti többségekből indult az ki és most már elhatol az alsóbb rétegekbe is, a küzdelem ellen mindinkább meddőbb lesz, mert a jobb jellemek megfoghatatlan apatiában szenvednek, látják a bűn tolokodását, de mit sem tesznek annak legyőzésére, ezen apathia leboasztja a bátor jellemes küzdők buzgóságát, végre ezek is elfognak hallgatni és akkor rövid időre a társadalmi krízis kitérőse mathematikai bizonyosság lesz.

Annyi már most bizonyos, hogy az új alsóház még oly alkotásu sem lesz, hogy lőkést adjon a társadalom betegségeinek orvoslására, még kevésbé fogja a káros és vészhozó közjogi törvényeket megváltoztatni, legfeljebb ha a 67-es törvények fentartásának hívei új pártalakulásra adják magukat és igyekeznek a meddig lehet elodázni a fenyegető veszélyeket; ehez azonban igen vékony a reményünk. — Mennek majd a merre mehetnek és a merre nem mehetnek kényelmesen, arra nem mennek és bízzák a hazát a faturma.

Kossuth levél.

Kossuth Lajosról Jókai Mór Ilyetvalán mondott beszédének a dunai konföderáció tervét érintő tételére vonatkozólag következő levél érkezett Helfy Ignácához:

Collegno (al Baraconne) 1881 jun 16. Kedves barátom! Ön jókai látta Iratam első kötetéből azon előszópótlékot, mely a magyar polgárjogból kirekesztésemre vonatkozott, azon

oknál fogva kihagyni, mivel polgárjogom elvesztése csak a törvény kihirdetésétől számított tíz év utána szól.

Ez a siralomhál állapot a dolog lényegére nézve nem teszi különbséget. Virtualiter ki van reám mondva az ostracismus, s a feltételek, melyekhez a csapás alól kibúvás lehetősége köve lett, e virtualitást, elveimnél fogva, actualitássá teszik. Minden polgárjogból kitaszított pária vagyok.

Ez döntő ok arra, hogy a folyamatban levő választási mozgalmakra ne avatkozom. Nincs red jóga páriának.

E szempontból indulva, még az sem birna felszólításra, ha a Magyarországom most előlő szótengertáiban elveim és nézetim megtámadása fordul elő; bármilyen könnyű volna is a felmerülő ellenéveteket megczafálnom. Teljék kedvük benne, majd itél köztünk a történelem kérelmetlen logikája.

De midőn azt látom, hogy akad ember, a ki, hallgatónak tudatlanságára spekulálva, még azt a korfosogást is megengedi magának, hogy — (miképp is mondjam legudvariasabban?) félelem, tudva, akarva, nem igazat mond: ezt még mint amolyan kirugott pária sem hagyhatom szó nélkül, mert itt már nem vélemény kérdése, hanem szándokos tényhamisítás forg fenn.

Több ily tudva-akarva nem igaz mondatát követelt el felőlem Jókai Mór ur, Ilyetvalán tartott beszédében miként a „Hon“ június 10-kei számában botránykozással olvasom.

Ez alkalommal csak egyre szoritkozom a többire majd kerek-éldőt magamnak, a mennyire a hurezőlő-kodási készülődések prózai zavara megengedi.

Jókai Mór ur, említett beszédében, a maga módja szerint, a következéshemáját fejtegetve, előrebocsátja, hogy Magyarországnak valakivel szövetekeznie kellvén, — szövetekeznie kellett megkoronázott uralkodója tartományaiával; aztán szóról-szóra a következéket mondotta:

„Hogy azok a tisztelt hazánkiai, a kik magukat függetlenségű páriának nevezik, szintén gondolkat ilyen szövetekezésre, azt bizonyítja Kossuth Lajosnak magának a projektója, a mit kiadott akkor, midőn szó volt arról, hogy Magyarország külön szakítottassék Auszriától, és abban is tervezte, hogy Magyarország igen szövetekezék, de nem az osztrák tartományokkal, nem Galiciával, Lengyelországgal és Horvátországgal. Még pedig oly formán, hogy országgyűlés tartassék az egyik esztendőben Budapesten, a másik esztendőben Belgrádban, a harmadik esztendőben Zágrábnan és a negyedik esztendőben Bukarestben. (Derűtség.) Tehát jutott volna Magyarországnak minden negyedik esztendőben egy országgyűlés. — Már most kérdem önöket, tisztelt hazánkiai, itéljék meg hideg vérell, hogy vajjon a mostani állapot, midőn Magyarország országgyűlése évről-évre összehívatik és határozó saját ügyeiben teljes szabadsággal; a közös ügyeknek a hadi erők elintézése pedig bizatik egy delegatióra, mely egyik évben Budapesten, másik évben Bécsben tartatik; hogy vajjon ez sokkal alkalmatlanabb és a magyar nemzetre megalázóbb állapot-e, mint hogy ha az lett volna elfogadva, hogy minden három esztendőben vándoroljon a magyar a maga országgyűléssel Belgrádba, Zágrádba és Bukarestbe.“

Tehát Jókai ur azt fogja reám, hogy az én állítólagos „progetto“-m szerint Magyarországnak nem volt volna évről-évre összehívott országgyűlése az országban, hanem a magyar a maga országgyűléssel minden három esztendőben Belgrádba, Zágrába és Bukarestbe vándorolt volna.

Ennek ellenében az egykor ön által Milanóban szerkesztett „L'Alleanza“ 1862. május 19-iki számában akaratom ellenére nyilvánosságra hozott nem is „progetto“-ra, hanem privát használatra szánt értekezési baszira és annak általam ugyancsak az „Alleanza“ 1862. június 1-i számában közrebocsátott értelmezésére utalok, s erre utava kijelentem, hogy a mit Jókai ur, fentebb idézett szavaiban mond: nem igaz. Sőt mint-hogy Jókai ur azon ugynevezett „progetto“-ra hivatkozik, azt tehát ismeri: nem maradhatok meg a mellett, hogy nem mond igazat, hanem még azt is hozzá kell tennem, hogy tudja, hogy nem mond igazat.

Abban a konföderációs eszmévalátban akkor a gyűlésvándorlásnak eszméje nem a magyar országgyűlésre, hanem a szövetséges ügyek (de csakis ezek) körüli törvényhatalmát megbizdantó szövetségi gyűlésre szól; s e vándorlás eszméje egy vonással sem több vagy kevesebb, mint az, a mi most Auszria és Magyarország mint állítólagos szövetségesek közt fennáll s a mit Jókai ur ekként tejez ki: „a közös ügyeknek, a hadi erők elintézése pedig bizatik egy delegatióra, mely egyik évben Bécsben tartatik.“ Tehát ambulatoriusus ez is, ép úgy mint amaz, csak többek között a létező állapotot nem épen ajánló azon öt különbséggel:

a) Hogy amaz valóságos konföderáció volt volna, — a létező állapot pedig nem az, mert egy közös fejedelemség álavetett országok között szövetségi körüli olyan dolog, mint fából csinált vaskarikáról beszélni. Abszolút képtelenség, minőt regényköltők phantasiája tán álmohatják, ha ugyan az is álmohatják, de a gyakorlati élet nem ismerhet.

b) A második különbség ez, hogy az a gunyolt „progetto“ a szövetségi egyes componens tagjának külön állami személyiségét az európai nemzetcsaládban el nem enyészeti s minden egyes államtal teljesen souverain autonómiaját mind az összes szövetség, mind annak egyes tagjai irányában sértetlen fenntartja (miként ez a „progetto“-ban világosan elvül és alapul fel van állítva.) — a létező állapot pedig Magyarország állami személyiségét elenyészteti, souverainitást megemuisíti, autonómiaját pusztán a provinciális természeti belügyekre szorítja, sőt még e szűk körben is a nemzet leglényegesebb érdekeiméi illusoriususá teszi, mert elvül van elfogadva a gyakorlatilag nagyon is keresztültívve, hogy a birodalom egysége azon tekintet, mely előtt minden még oly jogos érdekek is láttérbe kell vonnlai.

c) A harmadik különbség az, hogy ama gunyolt konföderációs tervvázlat szerint a szövetséges kötés csak a hadi contingenens mennyiségét szabná meg, mellyel Magyarország kiltámadás esetén a közös védelemhez hozzájárulni s azt e vétegg készen tartani kötelezték; de az ország haderejének ugy ezen része, mint általában tetszése szerinti mennyiségben és minőségben tartható összes

hadereje Magyarország saját kormányának felsőbbsege alatt állana s minden idegen avatkozástól ment jogához tartoznék annak oly szervezetet adni, a minőt tetszik, szóval: saját nemzeti hadserege volna, — a mostani állítólagos szövetség állapotában pedig Magyarországnak saját nemzeti hadserege nincsen, hanem van kötelessége unjonctó „fourmírozni“ a közös hadseregrez, melynek magyar része is idegen tisztektől hemzseg, németül vezérellyeltek, szervezete nemcsak az ország tetszésétől nem függ, de abba az országának még csak szólója sincs s a hadsereg egyáltalában nem áll az ország kormányának felsőbbsege alatt annyira nem, hogy a nemzetől merőben elkülönített status in statu képez, melynek a magyar nemzet csak vér-és pénz-„liféransza“, de nem ura.

d) A negyedik különbség az, hogy a gunyolt konföderációs tervvázlat szerint a szövetségi hatóság béke idején sem a magyar katonát saját országából ki nem huzhatná, sem Magyarországra nem küldhetné más szövetséges állambeli katonát; ki béke idején a magyar erődökbe látást sem tehetné be, még azokba sem, melyek federais erődökké lennének minősítve. — A mostani állapot mellett pedig, melybe Jókai ur, bámulatos metamorphozisai folytán, annyira szerelmessé lett, a magyar katonát az ország híre-tudta-megegyezése nélküli kivizsik az országból, Magyarországra pedig ismét az ország híre-tudta-megegyezése nélküli idegen katonát raknak, s az ország erődjei idegen kezekben vannak. Mindez lehet Jókai-„gusztus“, de nem bizony magyaz „gusztus.“

e) Az ötödik különbség az, hogy a „progetto“ szerint a szövetséges diplomácia csak egy lehetne ugyan, épen mint a létező állapotnál a létező diplomácia csak egy, e mellett azonban, mint az „Alleanza“ már idézett jun. 1-ei számában világosan ki van mondva: a szóba hozott konföderáció diplomáciai képviselétének egysége csakis a federais érdekekre volt volna értendő, de a konföderáció egyes állami saját speciális érdekeire nézve külön-külön diplomáciai képviselétellel bírhattak volna; — míg a létező közös ügyes állapotban, melyet Jókai ur regényköltői phantasiája szövetségek néz, Magyarországnak nemcsak politikai, de még csak kereskedelmi speciális érdekeire nézve sem szabad külön képviselétellel bírnai, a mi az országban bizony igen nagy kárával jár, mert a mindennapi tapasztalás kiáltó bizonyossága mellett lehetetlen tagadni, hogy a fennálló egységes diplomatikai képviselet teljességben nem osztrák és magyar, hanem kiválólag osztrák.

Hát ilyen és ezekhez hasonló több különbségek bizony vannak a „progetto“-féle konföderációs tervre s a létező közösügyes állapot között, de a közös vagy szövetséges ügyek intézésére hivatolt gyűlés ambulatorius volta nézve nincs különbség. Ha nem sautikálna az ismeretes mondas, hogy a mi „post“ az „propter“, adhatna ember, a ki arra a gondolatra is tévedhetna, hogy a közös ügyes állapot alkotói a vándorlás emez eszméjét a „progetto“-ból írták ki. En azt nem mondom, de azt hajlandó vagyok mondani, hogy ha

TÁRCSA.

Élet-filozofia

Nem vágyom én, hogy a jövendő megkoszorúzza stromat, Dicsőség, fény, — tudom — veszedő S rövid boldogságot sem ad. A dalt, mely szívemből kiröppen, Mit bánom én, ha feledik, Daloltam, álmodtam, szerettem. Nem megyek el megkönyezetlen. Ha a halál megérkezik. A fény, dicsőség büszke álma, Ha tetszik ám kergesse más, Kutasza a sir birodalmát, Ott lál vár-e feltámadás. Én addig homlokomra fűzöm Rózsáid, édes szerelem, Nem busulok lettnát időkön, A jövő titkán nem tündööm, Betölti szívem a jelen. A bölcsesség bohó dalomra, Jól tudom én, kacagnai fog, Ót a tudásnak bántja szomsja. Én boldogságot állok; Óré a száraz, a tenger A csillagok, a nap, az ég, Csapán egy zög marad nekem fel, Hol egy szív vár reám szerelemmel, De énsekem nem kell egyéb. Mérd ki utját a csillagoknak, Fejtd meg a világ titkait, Magad csodája légy korodnak Nem irigyelk bölcs, ne hídd! Tudományod és dicsőségod.

Üresen hagyak szivedet. S van óra, mikor te is érzed, Hogy legjobban vert meg a végzet, Ha szívünk senkit sem szeret.

Nap-napra kél, s én szakadtlan, Kenyérrel küzdök, fáradok, De bolygni hív a csöndes alkony, A lombzugas, a csillagok. S ha hazatérek megpihenni, Csokkal vár édes feleség, S dalom vigan csattogva zangi, Hogy legszebb dics szeretve lenni, S szeretni legfőbb bölcsesség!

Incedi László.

Egy nap a budapesti Stefániehéttől.

Sikló, június hóban Legyen az ábránd mulékony, mint az alkonyi fény; mosdójának el annak aranyos szálai rövid éltük után, mint a futó hullám habos fodrai: mégis csak szebb az — a bár szívünk vágyai szerint is — teljesült valóságnál. Nagyszerűbbnek képzeljük édes ábrándjainkban a kedves dolgokat, mintsem azok legjobb esetben is lehetőségeik. Fájó érzést szül ilyenkor a teljesgázott képzelet miatt a csalódás. ... Igy történt ez velem is, midőn Budapestet először láttam. Nagyszerűnek találtam fővárosunkat, szép utcáival, díszes épületeivel, a komolyan hömpölygő öreg Dunával; s mi több — a lefolyt ünnepek alatt a pompásan feldíszített utakkal. Athatott a trónörökös pár bevonulásakor a ritka látvány; fölelevenít előttem a kép; látom mint bolyngat Stefánia mosolygva jobbra-balra; ott látszik még a lovas

bandérium, egytől-egyig mint büszke dalia ül a tüzes lovon; itt hullámzik a néptenger éljenzeve; leirhatlan az öröm, a lelkesedés. Este volt a szebbnél szebb kivilágítás.

S mégis, midőn hazamentünk oly levertnek képzelem magam, mint a ki a látottakkal nincs megelégedve. Hát mit kívántam látni? Tán Tündérországot? ... Oh! bohó gondolat! ... Pedig — megsugom — oda szálltak ám álmaim rózsás ábrándjai.

Az egek apró fényes lángi már reg nézték a budapesti földi testvéreiket, zaj lott javában az utcákon még az cet; midőn mi már csöndes szobánkban voltunk. Édes atyám elővére a programot s nyugodton olvastam, mi van a következő napra megírva? Kíváncsian néztünk reá. Gyermekeim, szől, holnap a zugligetbe megyünk. Tudtam hogy mi ez, s oly titkos öröm fogult el, hogy örömbömben — az egész világot; de ily csak a kedves Gizellát öleltem át —

Reggel öt óra volt midőn fölébredtünk, ekkor még a fővárosiak előtt ropant korán van. Hét óra előtt jött meg Freund ur, ki szives volt mindenhol kalauzunk lenni s ezután elindultunk a zugligetbe, Budapest e kedves kiránduló helyére. Alig léptünk ki a házból előlünk volt a lovonatu vaspálya. Felöltünk, végigszeltük a hosszú váci utat, hol már javában folyt az élet; áthaladtunk a Margithidon Budára s innét a hegyek közé. Mily kedves kép tünik el, mi ide érünk. A széles Dunán egész velencei élet van; jobbra esik a kis Margitsziget, melyet az ezután következő napon csodáltam meg; balra fölünk a vén Gullérthegy tekint le Buda ós várára, híréhez s korához illő

méltósággal. Buda már nélkülözi a fővárosi jellegét.

Mint a szél ropúl most kocsink a négy lóval. Hús szelősöke simogatja meg arcunkat s oly jól esik, mert a nap már tüzes trónján ül. Mindig melyekbe jövünk a magasló hegyek közé; elhagyjuk a szép villákat, nagy szőlőket; terebélyes zöld fák árnyékába jutunk, míg végre megáll a köcsi s kiszállunk. Itt volnánk czelünkknél, „Hát ez a zugliget?“ szólék — oh nem — felelt nevetve barátunk. Gyalog kelle még mennünk a „Fácán“-ig rendezett utakon; bár sűrű erdőn át. A zöld erdő árnyasan fogadott bennünket; balzsamos volt a levegő; ott rengtek illatosan a kedves virágocskák a mohos törzsek sűrűs aljaiban; csörögve lejt elénk a kristálytiszta csermely tán reggeli imát susogott a természet nagy Urának; fent a sutgó lombok között vig madárkák üzték egymást, elárulták a szép környék vidámságát; az aranyos naposugár küzdve juthatott át az árnyas lombokon s megfűrészté a gyenge fűszálakon reszkető, gyémántos harmatot. Elértünk a „Fácánhoz“ is. Ez egy rendkívül szép helyen fekvő nagy vendégtudó, gyönyörű kiltátsással, sétányokkal, szép kerttel, nagy táncstermekkel stb. Itt reggeliztünk. Vendég még kevés volt az ünnepek miatt. A barna legények is szállingoztak a ház árnyék alatt.

Tovább mentünk, jobban mondva fölfelé; elértük a „Disznófő“ vendéglőt is. Itt már zenező fogadott; vidám gyermek-sereg hullámozott az udvaron keresztül-kasul, majálist ünnepeltek. Édes papuskám fáradtnak nyilvánította magát, s értékesbnek tartá a sör habzó gyöngyét, mintsem a hegymászást. Mi többiek folytattuk az

utat, s különösen az édes mamuska majdnem kifáradhatatlan volt a hegymászásban.

Magas ponton voltunk már; midőn a lágyan ringató enyhe szellő fuvoia hangokat hozott felénk; tovább haladtunk; a társalgás mindig élénkebb lön; majdnem minden századik lépésnél kis czigányfű huzta a „jó nótát“. Nehány krajezártat e meg rikatta azokat a búgó húrakat: an nál vigabban játszott majdnem a hegyesucsan egy klarinetos. Végre elértük a hegység egyik csúcsát. Mily gyönyörű, regényes vidék terül el itt; elképzelhetlen szépségű panorámát nyujt az elragadott szemnek, a természet alkotta művészi tájkép ez. A sűrű villákat takaró szürke látyolt elosztajta az ég áldó fénye. Míg előtünk a Duna csillogó vize, Budapest rendkívüli kiterjeszkedésével terül el; addig mögöttünk a kéklő tálóban a magasló hegyek láncolata vonul tovább. Közvetlen előtünk van a rengeteg sötétlő sűrűje homályos, csöndes rejtekeivel. Édes önfeledésbe merül itt a szépre s megragadóra vágó lélek. Délután egy óra mult el, midőn a „Fácánhoz“ visszatértünk. Itt is ebédelünk. Hej de huzták az alatt azok a barna czigányok a szebbnél szebb magyar darabokat. A hangulat emelkedett; férfiank bátrabban kóstolgatták a hegy tüzes nedvét; de azért mi is fenszékenesen éreztük magunkat; csak úgy zsendültek azok az ördögös, búvós hegedűhurok, hát még mikor rákezdtek hogy:

„Kétszer nyílik az akácfa virága, ... Szép nap volt ez, a legszebb is a budapesti Stefániehéttől. Mi nem felejtjük el zugligetet oly hamar. Emlékeztet-m vissza-visszaszáll, lellem most is ott bolyong. Deimek Mariska.“

már a fatum könyvében az osztrák-magyar szövetség (?) eszménye meg volt írva, bizony kár volt a „progetto”-ból azokat a „cselkélyeket” ki nem írni, melyek fentebb futólág említtém.

Van valami elképzelés, ami azt sugja nekem, hogy bizony kár volt abból a „progetto”-ból meg egy más eszmét is ki nem írni; értem azt, hogy szerinte nem csak a szövetségi gyűlés (= delegatio), hanem a szövetségi végrehajtó hatalom is ambulatorius volta, azaz sor szerint egy-egy éven Magyarországon székelt volna. Ennek általában az osztrák-magyar dualizmus logikájának az felelt volna meg, hogy a dualistikus monarchia feje a közönséget végrehajtó közegekkel egyetemben egyik éven Bécsben, a másik éven Budapestszéken.

Minden magyar ember csak sajnálhatja, hogy ez az ambulatoriusság nincs meg s a dualistikus monarchia magyar felének csak amolyan esetleges utólagos látogatás jut, de szabott köztársasági rezidencia nem.

Különben én véleményem vitába nem eszekedem, csak tényt akarom konstatálni, s a tény az, hogy Jókai ur nem mondott igazat, s tudta, hogy nem mond igazat, midőn azt fogta rédm, hogy a kérdése: confederationalis „progetto” szerint a magyar a maga országgyűlésével hol Belgrádba, hol Zágrádba, hol Bukarestbe volt volna kénytelen vándorolni.

Én a gunyos gyanúsítást, melyet Jókai ur a szándék nem igaz mondása implikál, illetve a székely hallgatóság „derültségével” „hangos tetésznyilvánításokkal” fogadta! Így írja a „Hon”.

Ha a székelységnek (melytől, dicső múltjánál fogva — megvallom — én mást vártam volna) a nagyhírű regényírónak, kinek ezen minőségben én is a legközintéző nagyrabeszűléssel adódom, bámulatos politikai aberrációt tesztek hangsúlyozásával fogadni: ahoz semmi közöm. Vátoznak idők és emberek. Izlés dolga. De hogy mikor az a híres regényíró s a nyilvánosság előtt álló tény megnyitást s nem igazat mond, a nagyszámú székely hallgatóság közte egyetlenegy ember sem akadt, aki annyit mondjon: „Már megkövetem urali személyét: ez nem úgy van.” — hanem a hamis fápnéz mindannyian pengő érez gyánátang hangsúlyozásával fogadják, még nevetnek is fölötte: ez — megvallom — váratlan volt előttem. Én a székely nép értelmiség felől más véleményem voltam.

Nem zárhatom be leveletem a nélkül, hogy meg ne jegyezsem, miként azon politika után, melyet a két Lajthánia közösűges kormányja a keleti kérdésre elkövetett s mely végéreményben aligha máshová vezetne, mint oda, hogy „Magyarország lesz a maglya, melyen az osztrák sas elégettek”, — a dunai confederatio, melyben a dunavölgyi nemzetek s köztük a magyar nemzet teljes állami függetlenségük s nemzeti szabadságuk biztosítását találhatják volna: már többé nem lehetséges. Megtörtént dolga meg nem történté isten sem tehet. „Was man von der Minute ausgeschlagen, bringt keine Ewigkeit zurück.”

Hát én valóban nem értem, minő veszettség vitte rá Jókai urat, hogy ezt a confederationalis „progetto”-t a választási vitába hajánál fogva beletántsja; ha csak az a vágy nem, hogy az „értelmes” székely közönségtől az én rovásomra kaczajt acquiráljon.

Kortesszó akart-e lenni, mely arra volt számítva, hogy vele a függetlenségi pártnak ártis n? De hiszen a függetlenségi pártnak azaz a borura-derüre előirányzott „progetto”-val egyáltalán semmi köze; először azért, mert a függetlenségi párt több jeles tagjai nyilvánosan, még az országgyűlésen is kijelentették, hogy a dunai confederatio eszményében nem értenek egyet; másodszor azért, mert a függetlenségi párt az uralkodó ház iránti hűség és perszonális unió alapján áll, én pedig az osztrák eszászart magyar királlyal sem perszonális unióval, sem semmi más gondolható alapon nem akarom. Hát mi joggal merítgeti Jókai ur az én vedrem vizét a függetlenségi párt nyakába? hisz az az én szavaimért, tetteimért, terveimért nem felelős!

Hanem miután Jókai urnak tetszett amegy a vizbe lyukat furó módon azt a dunaszövetségi „progetto”-t előlírni, kijelentem, mikép ez engem azon határozatra bírt, miszerint ha isten bubánat sújtotta örömeink annyira kedvezni talál, hogy Iraitim harmadik kötetét összeállíthatom: szándékomban van annak a „progetto”-nak történelmet ott előadni — abból majd meg fogja tudni a magyar olvasó közönség, hogy a váratlanul nyilvánosságra jutott (Dunaszövetségi) javaslat nem volt egyéb mint egy privát használatra proponált értekezési basis, melyet nem én fogalmaztam, de melyhez s csakis miut ilyenhez meggyezésemet adtam, mert komoly volt binni, hogy annak folytán az Európának nem kevésbé, mint az érdeklött nemzetek szabadságának érdekében fekvő eszme, melyet akkor a vak szenvedély taglatnál nélkül hagytott, az illetők közt higgadt értekezésre kerülhet. — — — — — Csak ennyi volt és nem több annak értéme; még csak nem is kidolgozott terv az, hanem csak privát használatra szánt konstatálása annak, hogy én és politikai barátaim készek voltunk a hazánknak s hazánk szomszédjainak fellegelgott nemzeti viszályok kiegyenlítésére, egyszerűen az osztrák birodalom lehető felbomlása miatt, némely öszri diplomatikai körökben az európai súlygyen íránt táplált vagy szüntet agdolmakat elosztására mindent megtenni, a mit saját hazánk iránti köztársasági megenednek.

E sorok az „Alleanza” idézett június 1-ei számból vannak kivéve s magam iránti tartózkodás vélem, Jókai ur handabandája folytán, ennyit a dolog történelméből már most előlegezni.

Különb levelem lényege az, hogy Jókai ur nem mondott igazat, midőn azt fogta

— Megkövetjük alássan, először is okos legyen, azután legyen personaája, meg értsen a szöveg, ne mulasson az ország pénzén olyan dámákkal, a minők abba a bolondos újságba szoktak lepingálva lenni, s végezetül és főképen tartsa meg, a mit írger.

— Erre a programra a régiek közül nem maradt képviselőjelölt.

Te barátom megyei központi bizotmány vagy, értesítek, hogy X kerületben pártunkbeli X képviselő újra nem lesz megválasztható, erről biztos híreim vannak, mert először úgy lett a kerületre redoktrojálva és másodsor: mert a kerületben nem tudott három év alatt népszerű lenni és harmadsor: mert én akorak... az az hogy cnuan az X kerületből már régen engem hívnak képviselőnek.

A felszólított megyei központi bizotmány ur nagyt gondolkodik ezen és végre hátrazottan kisüti, hogy Y urnak meg kell maradni X kerületben képviselőnek.

A határozott szentencia ellenében a központi ur egy barátja által önmagát léptette fel X kerületben és midőn meg egy harmadik is ugyan ezt tette ugyanazon párti programmal, — akkor ezen eljárás nagyon tisztesség ellenes eljárásnak tartja. — Ez is logika.

Törvényszéki csarnok.
Elődött polgári ügyek.

— Benedek József és neje — Schwenzky Mária férj. Mészáros Lászlóné és társai ellen, ingatlanok tulajdonjoga iránt.

— Mathivics Ignác — Makay Istvánnal ellen, törvényes osztályrés megittélése iránt.

— Pachschild János és neje — Stocker Konrad ellen, szolgalmi jog bekebelezésére leendő tús közzeltesése iránt.

— Weisz Henrikné — Wagner Ádám és neje ellen, 2000 ft tőke s járó iránt.

— Schilling Anna — Vukics János ellen, apaság elismerése stb. iránt.

Előadandó büntető ügyek:

1881. június 28 án Tillmann Ádám ellen, emberölés.

Július 2-án Auth Erzsébet ellen, lopás.

Különfélék.

— Feléves és négyedéves előfizetőink tisztelettel kérjük az előfizetésnek legelőszérűben postautalvány által leendő megújítására, nehogy a lap küldésében késedelem történjen.

— Elárulva érzelmet. Tudvalóval Sennyey Pál báró volt az, ki a közelmúltban divatba hozta a „Kontempláció” latin kifejezést, a mit miután az ember Darwin szerint majomtól származott és annak természetét nem tagadhatja el, igen sokan utána is használták azt. — Radenich János pécsvárosi környári jelölt noha tudtunkra a majom természetből reá talán a legkevésbé ragadt, még is az igen szép programbeszédében tizenkétzer használta. Ki tagadhatná, hogy szerelmes Sennyey kontemplációjába és azoknak humillimus additussza?

— Poruljart egy nagybefolyású hivatalfőnök a korteskedés e napjaiban Pécsent. — Széchenyi-térre találkozza két választóval méltó haragjának adott kifejezést a miatt, hogy a dunagőzhajózási társulat bányavállalatának alkalmazott szavakozó felét valaki a függetlenségi pártához elkapatá. — Ki is jelentette, hogy azonnal elment a társasági bányagázgatóhoz a végett, hogy ez a srókokat keményebben megszoritás és alárendeljeit jobban megrendszabályozza. — Azonban a két választó ur történetesen nem volt környári párti már, hanem hozzánk csatlakozott, de el sem mulasztották a nagyságos úrnak egy rögtönzött lezkek adni a választási szabadságról és a hivatalos preszszó gyalázatosságáról. — Vájjék egészségére.

— Földregés. Szerdán éjjel tíz óra husz perczok halk moraj kíséretében két erős lökészerű rázkódás volt észlelhető városunkban. Az első rázkódás mintegy két másodperczig tartott, a második rázkódás már valamivel erősebben nyilvánult s néhány másodpercz hosszabb tartama is volt. Városunk lakosságának nagy része már mély álomban nyugodván, — nem igen sokan veték észre a földregés. Mindazonáltal több helyeken, különösen a fő- és kis-téren, a lakokat elhagyván, kisebb-nagyobb csoport képezett a rémületbe esett közönség. Nagy volt az ijedelem; kiki emlékeztében önkéntelenül fölmerült a közel múlt zágrábi földregés borzasztó képe.

— Tíz. Csütörtök hajnalán tüzet jeleztek az őrőronyban, pár pillanat alatt a város különböző helyein megkordultak a vészharangok. A város lakossága fölzerevényed és álmából, nagy ijételemben esett, miután a város csaknem minden harangja erősen kongott, az következtetve, hogy nagyon nagy tűznek kell lenni. Azonban csak a szigeti országúton fekvő „Zöld f”-korcsma paltájá égett. Hossz fársáds után sikerült az emésztő lángoknak gátot vetni. Állítólag szánszándékos gyújtás következtében támadt a tűzveszély.

— Nagy naporeső. Tegnap dében erős dörgés és villámlással megredtek az ég csapjai, szinte oszlopokban szakadt a zápor, mintha csak egy második vízvízőn akart volna bekövetkezni. Délután négy óra körül megszűnt a borzasztó esőzakaadás. A pusztítások rendkívüliek. A Klimó-utczában a kövezet teljesen felszaggatta a

— megkövetjük alássan, először is okos legyen, azután legyen personaája, meg értsen a szöveg, ne mulasson az ország pénzén olyan dámákkal, a minők abba a bolondos újságba szoktak lepingálva lenni, s végezetül és főképen tartsa meg, a mit írger.

— Erre a programra a régiek közül nem maradt képviselőjelölt.

Te barátom megyei központi bizotmány vagy, értesítek, hogy X kerületben pártunkbeli X képviselő újra nem lesz megválasztható, erről biztos híreim vannak, mert először úgy lett a kerületre redoktrojálva és másodsor: mert a kerületben nem tudott három év alatt népszerű lenni és harmadsor: mert én akorak... az az hogy cnuan az X kerületből már régen engem hívnak képviselőnek.

A felszólított megyei központi bizotmány ur nagyt gondolkodik ezen és végre hátrazottan kisüti, hogy Y urnak meg kell maradni X kerületben képviselőnek.

A határozott szentencia ellenében a központi ur egy barátja által önmagát léptette fel X kerületben és midőn meg egy harmadik is ugyan ezt tette ugyanazon párti programmal, — akkor ezen eljárás nagyon tisztesség ellenes eljárásnak tartja. — Ez is logika.

Törvényszéki csarnok.
Elődött polgári ügyek.

— Benedek József és neje — Schwenzky Mária férj. Mészáros Lászlóné és társai ellen, ingatlanok tulajdonjoga iránt.

— Mathivics Ignác — Makay Istvánnal ellen, törvényes osztályrés megittélése iránt.

— Pachschild János és neje — Stocker Konrad ellen, szolgalmi jog bekebelezésére leendő tús közzeltesése iránt.

— Weisz Henrikné — Wagner Ádám és neje ellen, 2000 ft tőke s járó iránt.

— Schilling Anna — Vukics János ellen, apaság elismerése stb. iránt.

Előadandó büntető ügyek:

1881. június 28 án Tillmann Ádám ellen, emberölés.

Július 2-án Auth Erzsébet ellen, lopás.

Különfélék.

— Feléves és négyedéves előfizetőink tisztelettel kérjük az előfizetésnek legelőszérűben postautalvány által leendő megújítására, nehogy a lap küldésében késedelem történjen.

— Elárulva érzelmet. Tudvalóval Sennyey Pál báró volt az, ki a közelmúltban divatba hozta a „Kontempláció” latin kifejezést, a mit miután az ember Darwin szerint majomtól származott és annak természetét nem tagadhatja el, igen sokan utána is használták azt. — Radenich János pécsvárosi környári jelölt noha tudtunkra a majom természetből reá talán a legkevésbé ragadt, még is az igen szép programbeszédében tizenkétzer használta. Ki tagadhatná, hogy szerelmes Sennyey kontemplációjába és azoknak humillimus additussza?

— Poruljart egy nagybefolyású hivatalfőnök a korteskedés e napjaiban Pécsent. — Széchenyi-térre találkozza két választóval méltó haragjának adott kifejezést a miatt, hogy a dunagőzhajózási társulat bányavállalatának alkalmazott szavakozó felét valaki a függetlenségi pártához elkapatá. — Ki is jelentette, hogy azonnal elment a társasági bányagázgatóhoz a végett, hogy ez a srókokat keményebben megszoritás és alárendeljeit jobban megrendszabályozza. — Azonban a két választó ur történetesen nem volt környári párti már, hanem hozzánk csatlakozott, de el sem mulasztották a nagyságos úrnak egy rögtönzött lezkek adni a választási szabadságról és a hivatalos preszszó gyalázatosságáról. — Vájjék egészségére.

— Földregés. Szerdán éjjel tíz óra husz perczok halk moraj kíséretében két erős lökészerű rázkódás volt észlelhető városunkban. Az első rázkódás mintegy két másodperczig tartott, a második rázkódás már valamivel erősebben nyilvánult s néhány másodpercz hosszabb tartama is volt. Városunk lakosságának nagy része már mély álomban nyugodván, — nem igen sokan veték észre a földregés. Mindazonáltal több helyeken, különösen a fő- és kis-téren, a lakokat elhagyván, kisebb-nagyobb csoport képezett a rémületbe esett közönség. Nagy volt az ijedelem; kiki emlékeztében önkéntelenül fölmerült a közel múlt zágrábi földregés borzasztó képe.

— Tíz. Csütörtök hajnalán tüzet jeleztek az őrőronyban, pár pillanat alatt a város különböző helyein megkordultak a vészharangok. A város lakossága fölzerevényed és álmából, nagy ijételemben esett, miután a város csaknem minden harangja erősen kongott, az következtetve, hogy nagyon nagy tűznek kell lenni. Azonban csak a szigeti országúton fekvő „Zöld f”-korcsma paltájá égett. Hossz fársáds után sikerült az emésztő lángoknak gátot vetni. Állítólag szánszándékos gyújtás következtében támadt a tűzveszély.

— Nagy naporeső. Tegnap dében erős dörgés és villámlással megredtek az ég csapjai, szinte oszlopokban szakadt a zápor, mintha csak egy második vízvízőn akart volna bekövetkezni. Délután négy óra körül megszűnt a borzasztó esőzakaadás. A pusztítások rendkívüliek. A Klimó-utczában a kövezet teljesen felszaggatta a

a Meesekről leheranó ár s még szalmaszálba merültek fel efféle rombolások. A mint haljuk Rácvárosban házak omlottak össze s a mi még borzasztóbb két gyermek tűnt el a hőmpókoll hullámokkal. — A szőlőkben is rengeteg kár esett, pedig most állanak a legszebb virágzásban.

— A közkutatás eredményéről érkező hírvonal iránti sürű panaszok a városi mérnökséget nem hozták ki stoikus nyugalmából, de más oldalról vesszük azon értekezést, hogy a felső kutaknál nagy vízbőség mellett is a végpontok alkalmazott vékonyabb és már mészerakóvíznyálva is megkülöztetett csövek nem képesek a kívánt vízmennyiséget a kellő pontokra vezetni, mihez járulnak a sürűen engedélyezett magánvízezetékek, melyekre a csövek lerakásánál nem számítottak annak idején. — De a legnagyobb hiba tudostónk szerint ott van különösen a Ferenczies-temploma előtti kutánál, hogy ugyan csak a Ferenczies-utczában lévő két házbeli magánvízezetéket Zsilla volt városi főmérnök viztáriát nélkül készítette el és azonkívül a vízezőket ott sokkal magasabbra helyezte, mint kellett volna ha tehát e házakban mosnak, vagy a kertben öntöznek és a csapot kedvük szerint nyitva hagyják a köztükba nem jutt egy csepp víz se. — Lám elvben és minden magánvízezetéki engedélyben benne van, hogy csak a közkutaknál felesleges víze terjed az ki, — a gyakorlatban azonban legnagyobb részt az ellenközött eszközölte a városi mérnökség. — A magán vízezetékek után jön még csak a nagy közönség és ez kapja meg a fölöt, — vagy ha nem marad, akkor semmit. — A tennebbiekre figyelmeztetve, a városi főmérnök urat felhívjuk, hogy tegye meg köztársasági és jelentse be e visszas állapotot hatalek nélkül orvoslás végett a tanácsnak.

— Ejjeli kaland. Szerdán éjjel tíz óra körül a P. ... r ... e joghallgató a „Cassino” estélyéről két hölgyet kísért haza. A „boldog szép álmokat” elrebegeése után édes önérettel, angyalokról ábrándozva, amint visszatérve a sarokra jutott, hol az Anna-utca keresztezi a Mór utczát; borzítá hangoz megéreztetett „fogd meg!” tolvajkommandó ültötte meg a fülét s pár pillanat alatt két rihorony sühancz markolászott a nyaka körül. Fiatal emberünk nagy ijedelmében izmos kapujásját előlírta, kétségbeesett harcztot vívott a két duhajjal. A nesze nesze támadt s az utonálkül megözpönnve kerekelt oldottak. Fiatal emberünk pedig el és — uralkodik (már t. i. a hölgyvilágbán).

— A pécsi zeneegylet zeneiskolája jövő kedden, vagyis június 28 án a 3 órákor nyilvános vizsgálatot tart az egyélti teremben (Széchenyi-tér Ortzen-féle házban.) Ezen zeneiskola eddig két osztályban a hegedujátékot és egy osztályban az éneket tanította. Ohajtott volna, ha ezen vizsgálaton, melylyel a zeneegylet zeneiskola tanítványának előhaladásával bizonyíték akarja adni annak, hogy kitüzött céljaiknak már ezen rövid idő alatt is megfelelően működött, hallgatóságul nemcsak az érdekeltszők, hanem a közönség köréből is, minél számosabban vennének részt.

— A pécsi zeneegylet hétfőn, június 27-én tartja pártoló tagjai számára rendezett szokott hangversenyét a Scholcz-féle sörcaernoban.

— Halálözös. — Petz Ferencz korábban volt pécsi építómester június 23-án hunyt el hosszabb betegség után élt 41-ik évében. — Temetése ma délután 6 órákor lesz a ferenczies-utca 14. számu házból. — Nyugodjék békevel!

— Öngyilkossági kísérlet. Plesch Kálmán helybeli korcsmáros, mintegy hatvan éves ember öngyilkossági szándékba erit vágta fel. Csakhamar észrevéttét, és kórházba szállították. Életét semmi remény. — Az öngyilkosság eszméje már régóta fészkel agyában; mert mint nekünk mondják, ez előtt mintegy öt évvel, öven pengőt ígért egy orvosnak, hogy rendelkezjen neki mérget. Valóban szánalomra méltó.

— Baromias cselekedet. A múlt napok egyik kora reggelén egy napzsamos féle embert fogtak be, ki a nem régiben városunkban kivégzett Décsi huszár rablógynök hulláját kiasta a temetőárókból és ruhájától megfosztva testéből darabokat szelt le, különböző szivét vette ki és ujjait szedte le, babonás czélokra használandó azokat.

— Egy becses vállalatra sietünk felhívni olvasóink figyelmét, mely most indult meg Réth Mór kiadásában a legnevesebb írók műveiből juttat igen szép és igen olcsó kiadásban. A vállalat címe: „A magyar nemzet családi könyvtára.” Réth Mór negyedszázados, valóban buzgó kiadó tevékenységének tolyamán a legjellegesebb magyar és külföldi írók műveinek kiadási jogot megszerezte. E műveket fogja a Csárdai könyvtár olcsó áron, izléses csinos kiadásban a közönség rendelkezésére bocsátani. A kiadó csak azon műveket vette föl a vállalat keretébe, melyek megszerzésével a művelt magyar családok olyan könyvtár birtokába jutnak, a mely minden tagjának nemesítő olvasmányt nyújt s előviláhelten értékű marad. Arany János, Csengerly Antal, Eötvös József báró, Horváth Mihály, Jókai Mór, Jósika Miklós, Ipolyi Arnold, Kazinczy, Kölcsey, Petőfi Sándor, Salamon Ferencz, Szalay László, Szemere Bertalan, Toldy Ferencz, Tóth Kálmán, Tompa Mihály és Vörösmarty fájának a gyűjteményében a magyar ereméti műveket képviselni. A külföldi klasszikusok közül ott találjuk Boz Dickens, Disraeli, Cervantes, Feuillel, Göthe, Hugó Viktor, Laboulaye, Macaulay, Manzoni, Prescott, Sand Georg, Scott Walter, Shakes-

peare, Thackeray, Thiers stb. nevét. A vállalatot Eötvös József báró nagyhírű társadalmi regénye „A falu jegyzője” nyitja meg. A hat ivre terjedő első szízet árn igen díszes kiállításban csak 40 kr. s havonként két füzet fog megjelenni.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerészl tanuskodnak s az olvasónak tájékozásul szolgálunk. Dr. Rus vagy nyilvános gyűlésen ezzen szerről követezőleg nyilatkozott: „A Wilhelm-féle vértisztító tea megérdemli a népváras szolgáló gyógyszer elnevezést; mert ezen gyógyszernek szerencsés hatásárólá reham a és közvény bajknálki alkalmazásáról évenként több ezer bizonyított szöl, gyógyszer melynek használata által nem csak a gazdagok, hanem a szegények is menekvést és bizonyos segélyt várnak. gyógyszer melyet a legtekintélyesebb orvosok tapasztalattal ajánlanak Dr. Röder „Medicinisches Wochenschrift” című lapban (1871.) így nyilatkozik: „A Wilhelm féle vértisztító tea az orvosi szabályok szerint igen sikerült keveréke az ilyenmő növényanyagoknak, melyek részletes hatását gyakorlatnak a bőr tiszta alakjára, e melyeken a megszakított és beszűntetett ősszhangozótán a villanyozás és légkör által a bőrközött fájdalmat idéznek elő, mely sokszor elvisehelhetlenség fokozódik. Dr. Oppel-czer udvari tanácsos és tanár a klinikán a megszűnt beteg ágyánál így nyilatkozott: „A Wilhelm féle vértisztító tea közelebbi megfigyelést érdemel, mert sok beteg kinek kérésére ennek használata megengedetett, hatását igen dicséri. — Ára egy forint o. é. Pécsent egyedül s valódi minőségben kapható Sipőcz István gyógyszerésznél és Cserta J. nél.

— Beküldetett. Sok bizonyított fekszik előtűnk, melyek a valódi rheuma ellen ható és vértisztító Wilhelm Ferencz gyógyszerész Neinkirchben (alsó ausztr.) féle theának gyógyszerés

As egyházmegyei tanfelügyelő úr által kitűzött 2-2 arany: Kutyánászkú József szántói és Kulcsár József moesoládi tanítónak ítéltetett ad. Kelt Pécsen, 1881 évi június hó 2-án. Nándor, m. k. pécsi püspök.

Az ezen körlevélben foglalt az egyházmegyei tanfelügyelő által betervezett bírálat szerint a pécsi, németi, siklósi, kémei, németbolyi, pécsváradai, mágoesi, szigetvári, bonyhádi és értényi kerületekben megtartott tanítói tanácskozások és azok összesen 56 dolgozatot adott be a kitűzött tétel-kor felett, egy dolgozat sem adatott be a szentlőrinczi, baranyavári, mohácsi, gödrei, dombóvári, simontornyai, földvári, szegárdi és völgysegi kerületekből.

Közgazdaság.

A Pécs-baranyai kertészegylet közgyűlése.

Közéletünk láthatóan már tornyosulnak a politikai pártárazat jelző fellegnek. Ily időben a társadalmi légkör forró, izzó, kábító, a productív munkára kedvezőtlen; a közvélemény, — a közgyűlelem csak a jövődök küzdelme által vezérelve, míts-metörök a csatapiacziától távol fekvő kérdések megoldásával, figyelem nélkül halad el a társadalmi intézményeket fejlesztő, virágzóttat munka mezéje mellett.

Szívesen tesszük felelőssé a politikai mozgalmakat azon fagyos részvétért, melyben Pécs város igen tisztelt s mindenkor a szép és nemesért lelkesedni tudó, polgári a pécs-baranyai kertész egylet mult hó 29 én megtartott közgyűlését részésíték. — Valóban csakis a politikai canicula tartható távol — a különben sem nagy számú — tagokat ez évi közgyűlésbeni részvétől, ezért szerencsésnek mondható, hogy a közgyűlés határozat hozatala s a tisztikar és választmány választására képesítve volt. Pedig ha van egylet, mely a közönség ápoló közreműködését, támogatását megérdemli; ha van egylet melynek működése anyagi érdekeinket fejleszteni képes; — ha van tér, melyen az intelligens munkatörökvés termékenyítő, ugy bizonyára a kertészeti egylet első sorban az, — mert a még nagyon is primitív kertiparunkat fejleszteni, ugyszólván új pezsgő életre varázsolni, — kertész egyletünk nehéz, de dicső feladatát képezi.

A pécs-baranyai kertész-egylet hivatalosul azon feren mozog, — melyen nemzet gazdaságunk jövője virálni fog. — Igaz ugyan, hogy a jó Isten bőkezűleg szágó áldását e hon síkjaira; de az is igaz, hogy az áldást megérdemelné, — munka, szorgalom, vasakaratu intelligenciával megszerezni ke l. ha győztesek akarunk lenni azon küzd-leműds versenyben, melyet a külfölddel vívunk kell.

Amerika folyton növekvő óriási terménykészletével, — legbiztosabbnak hitt piacziainkról — leszorítani csodatlatot érdemlő erélylyel törekszik. És elismert tény, hogy mi csak ugy prosperálhatunk, ha földmívelésünk minden ágát, tehát kertiparunkat is oly színvonalra emeljük, mely vídvám nélkül is vitázóvá fogja tenni hazánkat, — gazdaggá és boldoggá nemzetünket.

Kertiparunk emelése nemcsak helyi — hanem országos érdek s azon egylet mely ezt műveli, mely e feren serénykedik, hazafiás intenciókban gazdag s ezért dús érdemeket szerezhet, ha a nagy közönség istápolja.

De Pécsvárosra, nemkülönben Baranyamegyére idevotabb a kertipar életkérdés. Gyümölcs és szőlő kivételre ritka előnnyel bír vidékünk, s ha ezt cultiválni fogjuk, akkor minden viszontagságok között is vagyonos leend megyénk népe.

Ne feleljük el, hogy természeti viszonyaink is a kertiparra utalnak s azért karoljuk fel azon egyletet, melynek nemes feladata: serkentő példával és az egyesülésben rejli erővel, a parlagon heverő kertészeti munkával. Ez ösztönzi szőlővá hálás plimeréssel kell ezuttal is megemlékeznünk az egylet fentartó terékeny elnökeről és tisztikaráról, kik támogatva az egyleti buzgó tagok részéről, — megfoggya bár, — de törve nem, a legsanyarubb ideők között a pécs-baranyai kertész egylet fentartották és munkabuzgalmuk által fentartják.

Ez évben, nem először fog a kertészegylet a nagy közönség elé lépni gyümölcs, szőlő és kert termények kiállításával s üdvözöljük Tallian elők urat, hogy az ide vonatkozó indítványt, meleg partfogásával s a jelenvotak egyhangu helyeslése mellett, határozattal emelte. Ezen kiállítás mely körülbelül szeptember közepé táján fog megtartatni, — hiszük városunk és megyénk által kellő méltatásban részesítettven, Pécs város intelligens polgárait, kertész egyletünk iránti érdeklődésre fogja buzdítani s az egylet tagjainak száma öregbűlésével egyletünk is új lendületet nyerend, mit szívünkölől óhajtunk.

meccere után fogadtattak el. Két tervet az országos törvényi kormánybiztos által lapunknak megküldetvén következőkben közöljük:

I. Szőlőgyomlás. Gyomlálónak azon nevezetes szőlőzeti állandó munkát nevezik, midőn a szőlőt főlöseges, vagy éppen káros zöld hajtásait május, június és július hónapokban kitörölik.

A gyomlás célja: a szőlőfa tápanyagainak czélszerű felhasználása az ide termés és a jövő évi vessző kifejlesztésére.

Ezen szőlőmunkát némely vidéken fattyúznak, másutt pedig válogatásnak nevezik; legtöbb vidéken azonban Magyarországban sehogysom nevezik, mivel egyáltalában nem is ismerik, holott a gyomlás főképp a szálvessző műveletének a szőlőmunkával egyenlő fontosságú, mivel a szőlőműveletnek főképpen ez a két munka az, melyeknek értelmes és összhangzó végrehajtása által a szőlőfa életereje, részint a lehető legnagyobb termés előállítását s annak tökéletes kifejlesztését, részint pedig a jövő évi termővessző nevelését évről-évre helyesen felhasználható.

A fattyúzás helytelen elnevezésnek tartom; mert a szőlőfán tulajdonképpen nem is lehet tudni mit kell fattyuhajtásnak nevezni, midőn a gyomlás alkalmával nemcsak a termést hozott hajtások hagyunk meg; hanem az üres hajtásokból is azok, melyek a töke alakja, vagy a jövő évi termést biztosító szükségességek, sőt a zombiműveletnek a felugrott anyató megifjítása végett még a gyökérből kinőtt sarjakból is hagyatjuk meg.

Ellenben oly esetben, midőn valamely gyenge tőn a metszések aránylag igen sok szem hagyottat meg a mellett a meghagyott szemek mind nagy terméssel hajtának ki, melyeket a szőlőfa gyenge ereje nem képes kellőleg kifejlesztetni, minőségileg száma néze lehet ugyan sok fűrt; de ez által a mennyiség nem fokoztatik, mivel a sok fejletlen fűrt súlyra nézve éppen nem haladja meg a kevesebb számu fejlett fűrtökét; hanem minőségre a fejletlen fűrtök anyaga tetemesen silányabb a fejlett fűrtök anyagánál.

Ily esetekben tehát, mivel a sok fűrt meghagyása által, azonkívül, hogy a termés mennyisége nem szaporítottat meg, minőség is feltűnően alább szállítható, a haszon nélkül elgyengített szőlőfa-vesszőképződése is annyira elsilányítottat, hogy két-három év kelene mi termésképes vesszőt bírna fejleszteni; szükségessé tehát még a termést hozott vesszőkből is annyit levanni, hogy a meghagyott termés tökéletesen kifejlődhesse s azonkívül a töke még jövőre is elég erős vesszőket nevelhessen.

Ezekből tehát látható, hogy a szőlőfa fattyuhajtás nincs, mely minden körülmény közt felismarható és apnálófog minden gonolkozás nélkül letisztítandó lenne. — Ebből folyólag ez a nevezetes munka fattyúzásnak nem mondható.

A válogatás elnevezés annyiban értehető, hogy a szükséges vesszőket a feleslegesektől csakugyan válogatni kell. De miután a szőlőzetben, illetleg borászatan azon munka is, midőn szüretelésnél a jobb fűrtök és szemek a silányabbaktól elválogatnak, szintén és jogasabban nevezetik válogatásnak: a fogalom tisztázása megkívánja, hogy két vagy több eltérő munka egy néven ne nevezessék. Más részről jó magyar elnevezés a gyomlás, mert az alatt rendezes oly munka értetik, mely által a kitűzött czélnek meg nem felelő növények, vagy egyes növények főlöseges részei kiirtatnak, és ezen elnevezés a szőlőzetben más munkánál elő nem fordulhat, mivel a szőlő között nőt gyomok kiirtása — mit némely vidékeken egyedül értenek gyomlás alatt, miután a gyomlálást nem ismerik; azért nem tartozhat a szőlőmunkához, mivel rendezes szőlőmunkánál a gyomok irtását kapálással kell végrehajtani.

A gyomlás módja. Maga a gyomlás munkát csak abban áll, hogy az első kötözés előtt a szükséges, vagy éppen káros új hajtások kézzel egyszerűen kitörölnék. Hanem mielőtt csak egy vessző is kitörnének, szükséges az illető művelet módhoz képest a meghagyandó vesszőket számba venni, s csak azután foghatunk a főlöseges hajtások kitöréséhez. Így például a csapos tökeműveletnél, csak azon hajtások hagyandók meg, melyek magából a tökefejből vagy annak csapjaiból nőttek ki és az egész töke fején szabályos tárolban állanak egymástól.

Ezen vesszők által egyrészt a tökefej alakja, másrészt pedig a jövő évi termőcsapok biztosítottak és végre ezen vesszőknek van az ide termés is.

A meghagyandó vesszők száma. A meghagyandó vesszők száma mindig a töke erejétől és az ide termés mennyiségétől függ, pl. az egy éves töken legfeljebb 2 hajtás hagyandó, a két évesen 2-3, a három évesen 3-4, a négy évesen 4-5, az öt évesen 5-6, azontul a legerősebb töken is legfeljebb 10-12 hajtás hagyható meg.

Nagyobb termésnél mindig kevesebb hagyassék, hogy a termés kifejlesztésére szükséges tápanyagok a termés rovására el ne vonassanak. — Gyenge termésnél ellenben mindig több vessző hagyandó, mivel ily esetben a tápanyagok kevés hajtásra szorítva oly vastag és nagy belü vesszők nőnének, melyek nagyobb hidegben könnyen elszoktak vakulni. — Ugyazintán a nagy fűrt és szemű szőlőfajknál is, melyek több tápanyagot igényelnek, — mindig kevesebb hajtás hagyandó, mint az apró fűrt- és szemű fajoknál. Továbbá, ha a metszésnél a szőlőfa erejéhez képest kissé sok csap hagyottat, a gyomláláskor mutatkozó termés pedig igen nagy lenne, a tökefej rejtett szemeiből ki-

nőtt üres vesszőkből jóval kevesebb hagyandó, míg ellenben, midőn a metszésnél kevés rövid csap hagyottat, a mellett termés is kevés fog mutatkozni.

Miután az elősorolt hajtások meghatározottak, az ezeken kívülre egyszerűen letörölnék. — Különösen letisztítottat mindazon hajtás, mely a tökefej alatt akár a töke nyakáról, akár pedig a gyökérről nőt volna ki.

Csak azon esetben, ha az anyatóke igen elvénült, vagy földalata anyaira elszáradt, hogy a másik oldalán csak egy két gyenge vessző szindólik, szükséges a gyökérből, netalán kinőtt sarjakból egyet meghagyni, hogy abból a vén beteg töke helyett új töke nevelhesse.

A szálvesszős töke műveletének első sorban is a jövő-évi szálvesszőkél azon erősebb vesszők hagyatnak meg, melyek a csapok felső szemeiből hajtottak ki, s ezek száma a műveletmód s a töke erejéhez képest 1-2-3 lehet. — A csapok alsóbb szemeiből kinőtt vesszők szintén meghagyatnak, mivel azonkívül, hogy ezek az ide termésért szükségesek, a jövő évi metszések ezek közül választatik ki, mindenesem egy erősebb vessző és 2-3 szemre metszetik vissza, azon czélból, hogy abból azon a nyáron az utána való évi szálvessző nevelhesse. Ezen hajtásokon kívül még a tökefejből kinőtt vesszőkből is 2-3 szál meghagyatik, oly helyeken, hol annak letörésével a tökefejen üresség támadna, s a miatt a tökefej földalata válhatna. Másrészt ezen vesszők azon esetre, ha az ugar csapokat valami veszély érhetné, a jövő évi metszések mint biztosító csapok is szolgálhatnak.

Végre azon hajtások, melyeknek termés mutatkozik, ha a tökefejről nőttek volna ki, ezen műveletnek is meghagyandók.

Röviden összevonva tehát mind a szálvesszőnek való ugar, a jövő évi ugar csapnak való, ugar csap-biztosító és a terméssel jött vessző hagyandó meg.

Megjegyzendő, hogy ezen műveletnél a töke ereje és a termés mennyisége is tekintetbe veendő.

Az erélyly karikás vagy zombiműveletnél minden ivre hajtott szálvessző szemeiből kinőtt hajtások közül, a töke erejéhez és a karikán levő termés mennyiségéhez képest, a legalsó 1-2 vessző azon czélból hagyatik meg sértetlen és köteiké gondosan a karóhoz, hogy a ki-termelt karika lemetésével ezen vesszőkből hajtassanak a jövő évi termőveket.

Ezen ugarvesszőkön kívül a karika többi hajtásai is meghagyatnak, a meyenben ezek termést is hoztak; hanem ezek a felső fűrt felett 1-2 levél meghagyásával megcsontoztatnak, hogy a szőlős tápanyagok szükségtelen hosszuhajtások nevelésére ne pazaroltassanak.

Az erélyly karikás műveletnél tehát új hajtások csak egyedül a mult évben ugarvessző (maga) gyanánt meghagyott s az ide lehajtott termőveken hagyatnak; az egy évesnél vénebb zombokról pedig minden hajtás letisztítatik.

Oly esetben azonban, midőn a lehajtott vessző a téli hideg által elvakítottat, kevés vagy semmi hajtást nem hozott, magától értetik, hogy a jövő évi szálvessző a vén fából kinőtt hajtásokból nevelendő. — És pedig ily esetben az alsóbb és erősebb hajtásból anyai hagyandó meg, a hany iv vessző azon elvakult, sőt 1-2 szállal több is hagyható, mivel az elvakult termés a tápanyagokban nem osztóztván, a rendezes hagyott kevés vessző igen vastagra fejlődne.

Ha pedig az elvakulás esetén a vén zombok sem hajtának ki, vagy pedig az ivék már magára felugrottak volna, szükséges a gyökérből kinőtt sarjakból egyet meghagyni, miáltal az elpusztuló szőlőt pótolatik.

A lugas műveletnél először is a kitűzött vázra kell gondolnunk, hogy első sorban azon hajtások hagyassanak meg, melyek vagy a vízszintesen vagy az emelkedően a kitűzött czél felé továbbvezetessék, vagy pedig a lugast egyik emeletéről a másikra emeljék.

Ezen vázhajtásokon kívül a függőlyesen álló törzstestben semmi hajtás nem hagyandó. Ellenben a vízszintesen futó törzstesteken minden hajtás meghagyatik, s a felette levő soronyhoz vagy léczhez kozzá kötve azonfelül megcsontoztatik.

Végül megjegyzetük, hogy egy a lugas, mint minden szálvesszős műveletnél — csupán az ide termésért meghagyott termővelek, egy pár levéllel a felső fűrt felett az első gyomláláskor minden esetben megcsontoztatassanak, mert az ily hajtásoknak ezen fellü részei maghatlanul az ide termés vagy a jövő évi termővessző rovására fogják a tápanyagokat pazarolni.

Minden gyomlás alkalmával egyuttal a szálvesszőkön kinőtt hónalj hajtások is gyenge korukban kitörölnék; ha pedig ezek már megerősödtek volna, csak 1-2 levél meghagyása felett vágatnak le, mivel az erős hónalj hajtások többől való kitörése a vessző szemjeit kifakadásra ingerelhetné.

Általában biztosan mondható, hogy a szálvesszős műveletek egyedül itka abban rejlik, hogy a nagyobb termés által igénybe vett tápanyagok haszontalan hajtások által el ne pazaroltassanak.

Ezen titok kulcsa pedig egyedül a gyomlálásban található fel. — Minél fogva a gyomlás a metszéssel hasonló fontosságú munka.

A gyomlás ideje. A gyomlás csak akkor veheti kezdetét, midőn már új hajtások vannak s azokon már minden fűrt látható, vagy pedig azok bármely czéljainkra nézve megválaszthatók, mi rendez időjárás mellett május végén vagy június elején szokott történni.

A gyomlás minden kötözés alkalmával kisebb mértékben mindannyiszor ismétlődik, a hányszor az első gyomlás után fejlődött szükségtele hajtások kitisztítása szükségesé válik.

II. A szőlődőlésről. A szőlődőlés dacára annak, hogy oly fontos műtét a szőlőzet terén, meg sem soroltattat eddig a rendez szőlőmunkák közé; különösen Magyarország szőlőzete, hol minden vidéken a sok faj keverése mellett mindenütt oly fajok is fordulnak elő, melyek részint nem termek, részint pedig korá érés vagy rothadás folytán még a szüret bökvetkezete előtt elpusztulnak, anofelül minden vidéknek még egy nevezetes hátránya van, t. i. hogy nem választattak meg kellően a megfelelő s legcélszerűbb szőlőfajok, a fekvéshez, fekvés irányához s a talaj minőségéhez stb. hanem egyaránt ugyanazon keverékben elszaporítottak.

Azonfelül a phylloxera vész is fenyegeti hazánk szőlőzetét, mely ellen védekezésünk egyik legjobb arcanuma gyanánt ajánlatik a többé-kevésbé ellenálló amerikai fajokkal való beoltás, mi a veszélyt minden esetre kevésbé fenyegetővé teszi.

A phylloxerának ellentálló amerikai szőlőfajok hajtásai 2-3 láb magasságban oltatnak be, és ősszel vagy tavaszkor a beoltott és megfogamzott vesszők elbujtatnak, a hol a benemesített hely a földszínen fölül marad; az amerikai vessző most meggyökeresedik, a benemesített gally pedig ott hajt ki, hol a tökefej képződik, következő tavasszal, mint gyökeres vesszők eltávolítatnak az anyatókérről és állandó helyükre kiültetettek ismét ugy, hogy az oltás helye a földszínebe jöjjön, hogy azon gyökér ne képződhesse.

A terméketlen jókor érő, vagy könnyen rohadó szőlőfajoknak a többi fajok közül való kiküszöbölése legegyszerűbben szintén szőlődőlés által eszközölhető, hol az eltávolított tökéket őlt hajtásainak egy része a szaporítandó szőlőfajjal beoltatik, melyek közül egyik vagy a másik bizonyosan megfogamzik, tavasszal a benemesített szőlőtökek lebuktatnak és a beoltott vesszők hagyatnak új tökének.

A szőlődőlés, a szőlőhajtás azon részén történik, hol az már fásulni kezd, az oltógaly szintén egy kissé megfásulva a bütöknel ékre faragatik és a beoltandó hajtásba oldal vagy egyenes hasítékba akkép illesztessék be, hogy bütök bütökebe jöjjön, az oltás éres késssel gyorsan hajtandó végre, végrehajtás után pedig a beoltott hely pamutalt bekötetik, mely kötés megfogamzás után eltávolítandó.

Előnye a szőlődőlésnek: 1, annak gyors keresztülvitele; 2, általa az alany nem rothat; 3, a fogás könnyen elsajátítható; 4, a nyár majdnem minden időszá-kban alkalmazható. 5, ha elsőre nem sikerül az oltás, másik hajtásba vagy ugyanazon hajtásból kijött hónalj hajtásba, vagy az oltás alatt levő bütökebe újra lehet oltani.

Zab	jó	6 frt. 50
	középszerű	6 " 30
	legalábbvaló	6 " 30
Kukorica	jó	6 frt. 50
	középszerű	6 " 30
	legalábbvaló	6 " 30
Széna	jó	3 frt. —
Szalma	jó	1 frt. 50

Választások eredménye.

Pécs városában győzött a függetlenségi párt. Czirer Akos jogtudor 483 szavattal megválasztottat, Radenich János 463 szavattal ellenében pécsvárosi országos képviselőnek. — A kormánypart lé van verve; csatába állította hallatlan preszúrával egész hivatalnok és nyugdíjasok seregét, de ezek közül is megszöktek többen, a független polgárság közül csak gyéren szavaztak a kormánypartra, de annál többen a függetlenségi pártra oltak, kik előbb az ellentáborban küzdöttek. — A kormánypart veresége oly mérvű, hogy e vereség után többé nem győzhet.

Pécsváradon Kardos Kálmán kormánypart győzött Bolgár Kálmán függetlenségi párti jelölt ellenében.

Szalántán Nagy Ferencz függetlenségi párti,

Dárdán Szilly László ellenzéki párti,

Sásdon Siskovics Tamás ellenzéki párti, mint volt országgyűlési képviselő újból egyhangulag megválasztattak.

Mohácson Deutsch ügyvéd mérsékelt ellenzéki 112 szavattal lett megválasztva Dárdai Sándor kormánypart ellenében. (Pribék.)

Siklóson Antal Gyula nyagot bukott. Minden erőlködés ellenére is mintegy 300 szavattal kapott kevesebbet mint a győztes függetlenségi párti Hollósy Károly.

Sat.-Lőrinczen ifj. Jeszenszky Ferencz függetlenségi párti választott meg Simonfay János ellenében.

Nagy-Kanizsán Unger Alajos függetlenségi párti gr. Zichy Antal kormánypart ellen mintegy 600 szóval győzött.

Legújabb.

Czirer-banquette.

Tegnap, azaz pénteken este győztes pártunk örömitás hívei dr. Czirer Akos országgyűlési képviselőnek tisztelőre fát nyeres, mondhatni nagyon fényes banquette-re rendeztek a "Nádor"-ban.

A banquette-en pártunk hívei igen nagy számmal jelentek meg s a határalan jó kedv között egy mást érték a sikerültebbnél sikerültebb felköszöntések.

Lapunk segédszerkesztője Kis József emelt először poharat s mondott csinos, talpraesett beszédet, az ifju derék képviselőt életve.

Utána egyaránt következtek a toastok, alig volt képes felelni reájuk fiatal képviselőnk.

Éltették Kossuthot, Irányit, pártunkat és pártunk tevékenységben buzgó emberait.

Az öröm, jó kedv, lelkesülés határtalan magásra szállt a billokomok csengése és a vidám zene hangjai mellett.

Keves szóval mondva: az egykori Irányi-banquette óta ily nagyszerű banquette-et nem állt Pécs.

Fáklyás-menet.

Holnap, azaz vasárnap este 1/9 órakor dr. Czirer Akos országgyűlési képviselőnek tisztelőre pártunk hívei fáklyás menetet rendeznek.

— Egy jó családban nevelt és kiképzett hajadon, ki ugy a házi teendőkből, női kézimunkákban járatos, mint gyermekek tanításával is foglalkozott már, óhajtana egy helybeli vagy vidéki ur családnál érinestet teendőkből állandó alkalmazást. Részletes értesítéssel szolgál a lap kiadóhivatala.

Gabona-árjegyzék.

Pécs sz kir városában 1881. évi június hó 18-án tartott heti vásárról.

Buza	jó	11 frt. —
	középszerű	10 " 50
	legalábbvaló	10 " —
Kétszeres	jó	9 frt. 80
	középszerű	9 " 60
	leglábbvaló	— " —
Rozs	jó	9 frt. 80
	középszerű	9 " 10
	legalábbvaló	— " —
Árpa	jó	7 frt. —
	középszerű	6 " 50
	legalábbvaló	— " —

Borászat.

A szőlő-gyomlás és szőlődőlés.

A tarzali m. kir. vinczellér képezében a szőlőgyomlás-, megválasztás-és szőlődőlés követendő eljárás módjainak megállapítása czéljából megtartott értekezlet alkalmával a szőlőgyomlás-és megválasztásra a Gábor József igazgató által, a szőlődőlésre pedig a Krémer Fülöp közp. pinceszester által benyújtott tervezetek beható tárgyalás és bővebb esz-

AGNES-forrás
hazánk egyik legzsenásvadusabb
savanyuvize
kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavarkorral s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fokozása kívánatos.
Borral használva már is ki-terjedt kedveltségnek örvend.
Friss töltésben mindenkor kapható
ÉDESKUTY L.
m. k. udv. szállítónál Erzsébet-téren
Ugyszintén minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

A Wilhelm-féle
antiarthritis és antirheumatikus
vértisztító-tea
Wilhelm Ferencz
gyógyszerésztől Neukirchen
(A. Auszt.)

csúsz, körvény, gábak, idült makacs bajok folyton gyengülő dagadtok, nem és bőrkétes bajok, pattanások a testen vagy az arcon, foltok, sifilistikus dagadtok, a ma és lep puffadás, aranyeres bántalmak, sárgaság, heves idegbántalmak, izom és izület bajok, gyomor-nyomás, szelvényesek, altesti pangás, vizeleti nehézségek, magömlések, férfi gyengeség, fehér folyás, görvölly kör, mirigy dagadtok és más bajok ellen a legjobb sikerrel használtatott, a mi a sok 1000 elismerő levéllel bizonyított. Bizonyítványok kivanatra ingyen.
Csomagok 8 adagra 1 frt. 10 kr. bélyeg és csomagolási díjért kaphatók.
A vásárlásnál szükséges az ovatoság, nehogy hamisítások vétesenek, azért részletről a törvényileg sok állam által védett jegyre vigyázzon.
Kapható: Pécsen Császár Ignác kereskedőnél és Sípöcz István gyógyszerésznél. 105 (0-13)

Tavaszi gyógymód.

*) Ezen rovat alatt megjelentek nem vállal felelősséget a szerk.

NAGY FERENCZ
laptulajdonos.
Haksch Emil. Kis József.
felelős szerkesztő. szerkesztő társ.

Hirdetések.

Egy okl. tanító ajánlja magát a szünidőre vidékre vagy helybe magántanítónak vagy nevelőnek. — Címe a kiadó-hivatalban meg tudható. 196 (3-1)

21252 szám. XI. 1881

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügy-ministerium f. e. június hó 10-én 35657. sz. alatt kelt magas rendeletével az ezen m. kir. pénzügyigazgatóság épületéhez tartozó kert bedőlt kerítő falának helyreállítását 912 frunyi költség összeg erejéig engedélyezni méltóztatott.

A fentebbi munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1881. évi július hó 5-ik napjának délelőtti 10. órájára az alólikt pénzügyigazgatóság elnöki helyiségben tartando zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetnek.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 10% bánatpénzzel elatott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9-ik órájáig alólikt m. kir. pénzügyigazgatóság főnökeknél annál inkább ügykezesnek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek, valamint az általános építési és árlejtési feltételek a baranyamegyei m. kir. állam-építészeti hivatalnál helyben (Apacza-utca 14-ik h. sz.) a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

M. kir. pénzügy igazgatóság
Pécsen, 1881. június 20-án.

Horváth Ferencz,
kir. tanácsos.
pénzügyi igazgató.

176 (5-4) **EREDETI RANSOMES, HEAD & JEFFERIES**

GROSSMANN J.

Váci körút 78-ik sz. alatt BUDAPEST az osztr. államvasp. közeléb.

Eredeti Hofherr Eredeti Mayer Eredeti Jefferies
Tessék a gyári jelvényt kívánni.

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

és fölmlulhatatlan az étvágy hiány, gyomor-nyomás, rosszlehellet, szelek, savany felbűfögés, kolika, gyomorhurut, gyomorfájdalom, bugykőképződés, túlságos nyalkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered) gyomorfájdalom, székesszűrlés, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gillisták, lep és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen. 67. sz. (0-15)

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécsen Kovács Mihály gyógyszerész urnál.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárán és kereskedésben. Központi székhelyül raktár nagyban és kicsinyben.

Bradi Károly,
"az őrangyalhoz" címzett gyógyszerárán
Kremsirben, Morvaországban.

20847 VIII. sz. 1881 188 (2-2)

Arverési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város czukor-, kávé- és sör fogyasztási adójának folyó évi ápril hó 1-től fogva december végeig esetleg 1882. és 1883. évre leendő biztosítása végett folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor a pécsi pénzügyigazgatóság helyiségében árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár f. évi ápril 1-től kezdve december hó végeig összesen 16248 fit 19 kr. 1882 évre összesen 21664 fit 26 krt 1883 évre összesen 21664 fit 26 krt tesz.

A többi feltételek ez igazgatóságnál és a kerületi pénzügyi biztosságoknál meg tudhatók.

Magy. kir. pénzügyi igazgatóság.
Pécsen, 1881. június hó 15-én.

Horváth Ferencz
kir. tanácsos,
pénzügyi igazgató.

Haszonbéri hirdetmény.

1881. évi július hó 17-én reggeli 9 órakor Pécsváradon a számtartósági hivatalban következő bérleti tárgyak zárt ajánlati versenyre el egybekötött nyilvános árverés útján haszonbérbe és pedig:

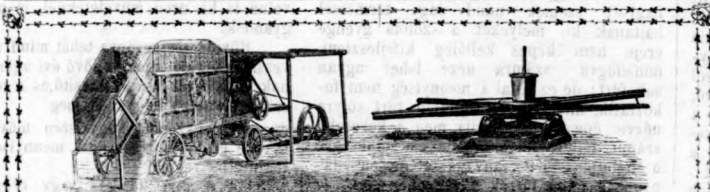
	B é r t á r g y	Eddigi évi haszonbér minc kikiáltási összeg		B é r i d ő
		frt	kr.	
1	1182/1600 hold pécsvárad szűrűskert	4	—	1881 ^{1/1} — 1884 ^{10/10}
2	464/1600 " " szénáskert	4	—	1881 ^{1/1} — 1884 ^{10/10}
3	Perekedi it. mérési jog	60	60	1882 ^{1/1} — 1884 ^{31/12}
4	Monyoródi " " " " " "	40	50	1882 ^{1/1} — 1884 ^{31/12}
5	Szűri " " " " " "	41	—	1881 ^{1/5} — 1884 ^{31/12}

bérleti szándékozók felhivatnak, hogy a fenn kitett napon, órában és helyen a kikiáltási összeg után számítandó 20% bánatpénzzel megjelenni sziveskedjenek.

A feltételek értelmében szerkesztett s minden egyes bértárgyra külön-külön beadandó zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel s a megkivántató 20% bánatpénzzel f. é. július 17-én reggeli 8 óráig fogadtatnak el a pécsvárad számtartósági irodában, hol a bérleti feltételek is a hivatalos órában bárki által betekintheők.

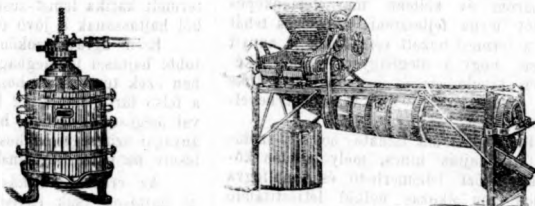
Utó vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Pécsvárad, 1881. évi június 14-én.

192 (3-2) **Sey Ferencz.**

HERMANN ROBERT

Pécsen, Jerecziek-utca 4. sz.

ajánlja a raktárában levő járgányos cséplőgépeket, gabarostákat és kockoltisztítókat (Trieur) ekéket, lókapákat, töltető ekéket, amerikai lögréblék, (szé-nagyfűtő) széna és trágya vállakat, angol kőszén és gabna lapátokat, és eszközl minden a raktárban nem levő cséplőgépek, széna és gabna kaszáló gépek, tűz- és kerti fecskendők, gabna- és liszteszűrlők, vízmentes ponyvák, gépszijak, belga kocsikenőcs, gépolaj stb. szállítást

az eredeti gyári árak és előnyös feltételek mellett.
Képes árjegyzékek kivanatra bérmentve küldetnek. 186. (3-3)

Cs. kir. szab. mohács-pécsi és kir. szab. pécs-barcsi vasut.

Hirdetmény.

A szigetvár-pécsi s pécs-villányi vonalon
1881. július 1-től kezdve

Hetivásáros-vonatok

fognak minden szerdán és szombaton további intézkedésig közlekedni, é. p. II. III. és IV. osztályu kocikkal.

Ezen vonatok nemcsak az állomásokon, hanem nagyobb községek közelében fekvő órházaknál is meg fognak állani oly célból, hogy utasok fel- és leszállhassanak.

MENETREND:

Szigetvár-Pécs vonal

Menetár kr.	Állomások	96. vonat	Menetár kr.	Állomások	51. vonat
II. III. IV.		óra perc	II. III. IV.		óra perc
33 23 13	Szigetvár ind. reg.	4 25	33 23 13	Pécs ind. délut.	2 25
38 26 14	18 órház (Bücsk)	4 37	42 29 15	6. órh. (Pálháza)	2 41
63 42 22	16. " (Dobó)	4 50	47 34 15	6. " (Bücsk)	2 52
80 54 28	Szt.-Lőrincz	5 10	63 42 22	10. " (Sz. Erőly)	3 06
1.00 68 35	10. órh. (St.-Lőrincz)	5 21	80 54 27	Szt.-Lőrincz	3 25
1.18 78 40	8. órház (Bücsk)	5 35	1.05 70 36	16. órh. (St.-Lőrincz)	3 41
1.42 95 47	6. " (Pálháza)	5 46	1.18 78 40	18. " (Bücsk)	3 54
	Pécs érkezik	6 01	1.42 95 47	Szigetvár érkezik	4 05

Villány-Pécs vonal

Menetár kr.	Állomások	11. vonat	Menetár kr.	Állomások	58. vonat
II. III. IV.		óra perc	II. III. IV.		óra perc
33 23 16	Villány ind. reg.	4 39	33 23 16	Pécs ind. délut.	2 30
33 23 16	29. órh. (Köves)	4 45	42 22 15	2. órh. (Pécs vád.)	2 35
46 30 21	32. " (Palkonya)	4 52	47 34 15	Üszög	2 46
68 45 30	Áta	5 05	55 38 24	59. órh. (Árpád)	2 58
80 54 36	47. órh. (Sziget)	5 19	55 38 24	45. " (Üzvár)	3 08
1.00 68 45	53. " (Üzvár)	5 31	73 48 31	47. " (Sziget)	3 19
1.13 76 50	59. " (Árpád)	5 44	90 60 38	Áta	3 48
1.30 86 58	Üszög	5 51	1.10 74 47	Trinitás	3 48
1.52 1.01 66	2. órh. (Pécs vád.)	6 08	1.27 85 55	32. órh. (Palkonya)	4 08
1.52 1.01 66	Pécs érkezik	6 17	1.43 96 63	29. " (Köves)	4 10
		6 20	1.52 1.01 66	Villány érkezik	4 14

Tekintetes Török József
gyógyszerész urnak Budapest. —
Az emberiség ellen vétkezésm ha el-halgtatám, hogy az öntől vett
köszvényvászson
nőmet roppant fájdalomtól megszabadítá, a mit szegény szenvedett, meg nem mond-ható, éjjel nappal kínzóva volt, annyira, hogy szívfájdalomtól én is megbetegedtem: június hó 14-én kaptam meg a köszvény-vászsonat és az első nap folyamán a fájdalom szűnőben volt és 16-án egészen meg-szűnt.
Isten áldja meg, — ebből áll egész köszönetem, mert sem fürdő, sem más orvosi segély nem használt. Csak önnök a kö-zönet és a lelkiismeretes nyíltságára ezen szernek.
Gyoma Julia és Bernát Hübscher.
Pécsen ezen köszvényvászson
PACHER E ur kereskedésében (ezelőtt Zsolnay) kapható. 190 (3-1)

Soda-viz
és 191 (5-2)
Általánosan legkellemebb üdítő italnak elismert
Pezsgő-Limonadékat
(málna-, narancs- és citrom szörppel)
Siphonokban és jégbe hűtve ajánlja:
Sipöcz István gyógyszerész
SODA-VIZ GYÁRA
Pécsen.

Egyéves önkéntes tanfolyam.
(Budapest, nagy-korona utca 12. sz.)
Ezen tanfolyam célja ifjakat kik mint egy-éves önkéntesek kívánnak velkötelezettségöknek eleget tenni, előkészíteni a szükséges vizsgálat letételére, mely által közzéttségük igazolják
A legközelebbi ily tanfolyam 1881. július 1-én veszi kezdetét, és hat hón át fog tartani. Hogy a résztvevő hivatalosoknál gátolva ne legyenek az előadások az esti órákban tartatnak. A vizsgálatot magyar, német és horvát-nyelven lehet letenni.
Növendékek az intézetben teljes ellátás és felügyeletre felvétetnek. — Beiratások az intézet igazgatósági irodájában történnek, értesítő kivanatra ingyen.
Az igazgató-ág.

Eladó ház!
János utczában 14.
számu ház a Király-főutca köz-eleiben, szabad kézből eladó.
A feltételek meg tudhatók Király-utca 15. sz. a keferaktár helyiségében. 162. (0-4)

Egy ház.
Rácvároson 15. sz. alatt jó karban levő 3 szobás lakással bérebe v. örök áron eladandó.
Tudakozódhatni Pécsen apáca utca 14-dik sz. alatt. 183. sz. (3-3)

Gazdák, molnárok és kertészek tisztelettel meghívotnak a gazdasági gépek raktára megtekinítése végett

Pécsen,
Haberfeld Gyulánál
Király-utca, bolthajtás.
Uj szab. fűtarató ára 10 frt.